

Preddiplomski studij arheologije

Naziv kolegija: Zooarheologija

Nositelj/izvođač: dr. sc. Zdravka Hincak, izv.prof.

ECTS – bodovi: 3

Jezik: hrvatski

Trajanje: 5. semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata predavanja

Uvjeti za upis kolegija: ne postoje

Cilj kolegija:

Cilj kolegija je upoznati studente s mogućnostima i važnosti analize animalnih ostataka izvađenih iz arheoloških slojeva te samostalnog interpretiranja dobivenih rezultata u okviru osteoloških istraživanja. U širem smislu tumači prožimanje života čovjeka i životinja u svim fazama obostranog razvoja uz otkrivanje okoliša u kojem su obitavali. Poseban naglasak stavljen je na moderne metode i tehnologije.

Uloga kolegija u ukupnom curriculumu:

Kolegij objedinjava različite znanstvene discipline: arheologiju, biologiju, veterinarsku medicinu, djelomice geologiju i klimatologiju te je primjenjiv za interdisciplinarni studij. Upravo interdisciplinarna karakteristika kolegija pruža svakoj znanstvenoj grani jedinstveno korištenje i tumačenje stečenih znanja.

Korištene metode:

Tijekom predavanja koristit će se razni socijalno-djelatni oblici rada: frontalni, individualni i grupni oblik, te praktične radionice.

Raspored predavanja po tjednima:

1. Uvod

- povijest, teorije, opći pojmovi

2. Metode u zooarheologiji

-osnovne metode zooarheologije: statistička, biometrička, morfološka, mikroskopska

3. Statističke analize u zooarheologiji

-kako statistički obraditi i prikazati podatke dobivene osteološkom analizom, te kako izabrati statističku metodu

4. Tafonomija I

- utjecaj okoliša i drugih organizama na animalne ostatke nakon smrti životinje

5. Tafonomija II

- utjecaj čovjeka na animalne ostatke za vrijeme i nakon smrti životinje

6. Paleoekologija: otkrivanje klime i okoliša

-kako analizom animalnih ostataka utvrđujemo klimu i okoliš područja gdje je životinja živjela

7. Taksonomija

-upoznavanje s Linnéovim klasifikacijskim sustavom s posebnim naglaskom na razred sisavaca

8. Osteologija, uvod

-uvod u animalnu osteologiju modernih vrsta

9. Osteologija: osnovni anatomske elementi I

-osnovni anatomske elementi kostura sisavaca

10. Osteologija: osnovni anatomske elementi II

-osnovni anatomske elementi kostura sisavaca

11. Podrijetlo domestikacije životinja

-proces i vrijeme domestikacije najvažnijih životinjskih vrsta za čovjeka, primjeri kako domestikacija

fizički i psihički mijenja životinje

12. Paleopatologija

-uvod, patološke promjene koje se mogu utvrditi na animalnim i dentalnim koštanim ostacima te važnost njihove interpretacije u arheologiji

13. Kako tumačiti zooarheološku analizu

-predavanje je prožeto primjerima koje će studenti susretati u budućem radu

14. Studije slučajeva

15. Meso, mlijeko, koža i kosti

-metode prerade i skladištenja koje su i danas aktualne u različitim dijelovima Svijeta, a koje su u zemljama tehnološkog napretka zaboravljene

Obvezna literatura:

Lyman, RL, 2008, Vertebrate Taphonomy. Cambridge University Press, Cambridge.

Reitz, EJ, Wing, ES, 2008, Zooarchaeology. Cambridge University Press, Cambridge.

Dodatna literatura:

Davis, S, 1995, The Archaeology of Animal Bones. Batsford, London; Yale University Press, New Haven.

Cruz-Uribe, C, 1984, The Analysis of Animal Bones from Archeological Sites, University Of Chicago Press, Chichago.

Grayson, DK, 1984, Quantitative Zooarchaeology: Topics in the Analysis of Archaeological Faunas. Academic Press, Orlando, Florida.

Roberts, N, 1989, The Holocene: An Environmental History. Blackwell Publishers, London.

Sisson, S, 1962, Anatomija domaćih životinja. Poljoprivredni nakladni zavod, Zagreb.

Način polaganja ispita: pismeni ispit

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta: anonimna studentska anketa